

שוטר פלסטיני עשה עם האצבעות 'חכו חכו'. משהו עמד להתרחש

אמרו לו: 'אלכסיי, נפצעת'. אז הוא דפק איזה קללה, ריסס את כל מה שהיה לו במא"ג לכיוון ה'תאומים'. ואמר שהוא לא מוכן שיפנו אותו עד שגומרים עם ה'תאומים' האלה. בסוף זה לא עזר לו. "היו שם שני דברים מפחידים: חדרו לנו למוצב פעמיים כדי לגנוב את הדגל והיסלנו את המחבלים מיד. פחד נוסף היה החשש שהולכים לירות עלינו טיל: שקשקתי כי דעתי שאם טיל אחד פוגע במוצב - הוא מפרק את כולו ומחסל אותנו. אירוע אחר היה כשאחד החיילים התנדב לזרוק רימונים דרך פתח מיוחד

"בסביבות השעה 13:00, נשמע פתאום צרור וכולם קפצו. עברתי בין החיילים וביררתי אם מישהו ירה - אף אחד. בבת אחת כל המפגינים נעלמו וברחו, והתחיל עלינו ירי מסיבי: אלה היו השוטרים הפלסטינים שתפסו עמדות והתחילו לירות. אמרתי: 'כל מי שמוזהב בן-אדם עם נשק, פותח בירי על מנת להרוג', ואז התחילה שם מלחמה של ממש".

■ זה הפך לשגרה ■

קוריס מספר על עשרות נושאי נשק, בהם גם שוטרים פלסטינים, שירו על המוצב מ"בנייני התאומים", מצומת נצרים וממוצב השוטרים, ומעיד כי אף נורקו עליהם מטעני תופת מאולתרים מהמפעל הסמוך. "ירינו חזרה דרך חלונות המוצב וניסו להיות הכי פחות חשופים שאפשר. גג הפח של המוצב היה מחורר לגמרי, ומשעות הצהריים ועד שהחשיך פתחו עלינו באש לא הגיונית", הוא משחזר.

"ככה עברו עלינו שמונה ימים של הפרות סדר, שבמהלכם, על-פי הערכות, הרגנו למעלה מ-100 מחבלים. זה הפך להיות שגרה: בערב היו זורקים עלינו מטענים מאולתרים, בבוקר שוב התחילו הפרות הסדר, ואיפשו באזור הצהריים, השוטרים הפלסטינים פתחו עלינו באש - ואנחנו היינו יורים בחזרה.

"בגלל שזו הייתה תחילת האינתיפאדה, אישרו לנו לירות רק מהנשק האישי ומהמא"ג. אבל לא היינו כל-כך יעילים, כי העמדה של השוטרים הייתה ממוגנת ול'תאומים' זה לא הזיו. בהמשך אישרו לנו להשתמש גם במקל"ר. ירינו רימונים לאורך הצומת, אבל בגלל שהטות היה קטן מדי, הם לא כל-כך התפוצצו. אז אישרו לנו לירות טילי לאו. אבל איך נירה לאו? הרי יש רשף מטורף לאחור והמוצב סגור.

"אז מה עושים? היה לנו פתח מיוחד בגג המוצב שאפשר היה לירות ממנו. אבל כולו היה חשוף לאש. הייתי צריך חייל מתנדב וזה לא היה פשוט, כי היה סיכוי גבוה מאוד שהוא ייפגע. שאלתי מי מוכן לעשות את זה, וחייל בשם שלומי פרץ התנדב. ברגע שהוא היה מוכן לעלות, פתחנו באש עזה מכל הכיוונים כדי להוריד ראשים, והוא עלה למעלה וירה שניים-שלושה טילי לאו לעמדת השוטרים. בדיעבד, נודע לנו שהוא פצע אנוש איזה 19 חמושים, ועל האירוע הזה גם הוענק לו צל"ש אישי.

"אחרי זה אישרו לנו להביא מסוקים, אז הבאנו מסוקים שיירו טילים לתוך המפעל ולתוך ה'תאומים'. כל ירי של טיל כזה גרם למוצב שלנו לקפוץ באוויר. בנוסף, מהיישוב נצרים עזרו לנו, ירו עם בארטים ואפילו הצליחו להוריד כמה מחבלים. הייתה לחימה מטורפת. אחד האירועים שזכורים לי זה שהמא"גיס אלכסיי קיבל ממני הוראה לרסס עם המא"ג את ה'תאומים'. הוא התחיל לרסס ופתאום ראו שיש לו כתם של דם על המדים מאיזה ריקושט.

צילום ארכיון: רוטרס

מפגינים פלסטינים בצומת נצרים, ספטמבר 2000. "פתאום נשמע צרור ואז התחילה שם מלחמה של ממש"

**"פרשת מוחמד א-דורה
היא נושא כאוב. לא היה לנו
מושג מכל העניין. אמרנו:
'לד פלסטיני צומת נצרים?
מה? מה אתם רוצים מאיתנו?
חטפנו על זה קריזה"**

התאומים', בגובה חמש קומות כל אחד, שהפלסטינים בנו במטרה לשלוט על המוצב מלמעלה. מצפון עמד מפעל גדול שהגדר שלו גבלה בשלנו. "ב-27 בספטמבר יצאה שיירה מנצרים. היינו במוצב ולפתע נשמע פיצוץ. כעבור כמה שניות נשמע פיצוץ שני. המוצב קפץ, כולם עלו על ציוד והיו מוכנים. שאלנו בקשר: 'מה קורה?' ורק כעבור זמן דיווחו לנו ששני מטענים הופעלו על השיירה, וכתוצאה מהמטען השני נהרג החייל הראשון באינתיפאדה השנייה, דוד בירי ז"ל, ונפצע המפק"ץ שלו. "למחרת, עמדתי באחת מעמדות השמירה, התקרב אלינו שוטר פלסטיני ועשה לנו עם האצבעות 'חכו,

התפנה גם לכבות ציפיות מהגורה החדשה. "נצרים הייתה מובלעת מזועזעת עם ציר תנועה צר ומבודד, ומסביב עטפה אותנו עזה", הוא מספר. "במובלעת היו שלושה דברים: היישוב עצמו, המוצב הפלוגתי הגדול - ומוצב 'מגן 3', שכונה 'סמבה', יושב על צומת נצרים. את הצוות שלי שלחו ל'מגן 3, והחיילים התחילו להתרעם. אמרו: 'מה צומת נצרים? מה, נעשה שמירות כל היום?' לא עזר להם, הגענו לצומת, ועם כל הכבוד לעובדה שזה צוות סמלים בכיר, הכנסתי אותם בכוח למשמעת והקפדתי על תרגולים והקפצות. שנאו אותי על זה קצת, בייחוד מכיוון שבאותו זמן זה היה סתם צומת. לרוב עסקנו בשגרת אימונים בתוך המוצב, כשמדי פעם יצאנו החוצה להראות נוכחות.

"בזמנו, הייתה עמדה של שוטרים פלסטינים 20 מטר דרומית לנו, ולידם ישבו מג"בניקים. בשלב מסוים נוצר פיצוץ בין מג"ב לשוטרים, והחליטו בפיקוד להוציא את מג"ב מהצומת. אלה היו פני השטח: המוצב שלנו היה מוצב שרירותי לחלוטין שהורכב מקוביות בטון על קוביות בטון, וכונה מוצב 'לגו'. היו בו שלושה מגדלי שמירה, שלוש תעלות, שתי מכולות גדולות שבהן ישנו, ואת אמצע המוצב כיסה גג פח. 20 מטר צפוני-מערבית למוצב עמדו 'בנייני

סרן (מיל') עידן קוריס פיקד על בלימת הפלסטינים שהסתערו על מוצב צה"ל בנצרים בתחילת אינתיפאדת אל-אקצה • הוא קיבל על כך בשם פלחה"ן גבעתי את צל"ש מפקד פיקוד הדרום

תכירו, זה סרן (מיל') עידן קוריס. אתם כבר מכירים? אה, זה רק מצלצל לכם מוכר. מקפיץ איוו אסוציאציה צבאית. משהו עם חובש אולי. זה יכול ללכת טוב גם עם שם של איזה מפק"ץ מהעבר. קבלו רמז: הוא שיחק ב"בופור". לא בסרט, בחיים האמיתיים. בעצם, גם בסרט. רק שזה לא היה הוא. קוריס היה איתי טיראן. איתי טיראן היה קוריס. "זה לא שאני לא מרוצה מאיך שאיתי טיראן גילם אותי בסרט, אבל מאוד קשה לי לראות את הדברים בצורה אובייקטיבית, כי אני בכל פעם מנתח כל קטע. 'זה היה ככה, לא ככה. זה מומצא, זה לא', מספר קוריס האורגניל. "האמת, אני חושב שהקצינו את הרמות שלי לכיוון קצת שמאלני - אחד שלא רוצה להיות בלבנון, ולא מבין מה צה"ל עושה שם. נכון, היו לי את הרעות שלי, ובאמת שלא הייתה לי בעיה להגיד אותן בפנים לחברים ולמפקדים, אבל זה לא היה בקטע של הטפה. הרגשתי שאנחנו תקועים על הבופור כמו ברווזים: יושבים במוצב, חוטפים טילים על ימין ועל שמאל ולא עושים שום דבר בנידון. הרגשתי שאנחנו יושבים שם עד שחיובאללה יסיימו להוריד אותנו אחד אחרי השני".

עבור רשומות צה"ל, קוריס מוזהב עם סצנות אחרות בתכלית: לחימתו בראש צוות לוחמים מפלחה"ן גבעתי בהפרות הסדר אדירות המימדים שהתפתחו בצומת נצרים, החל מ-30 בספטמבר 2000, יומה השני של אינתיפאדת אל-אקצה. במשך שמונה ימי לחימה עזים החזיק קוריס, אז בדרגת סג"ם, את המוצב החולש על הצומת, וניהל את חייליו באופן מופתי שאפשר את בלימת ההמון הערבי המתפרע והמסתער על קירות המוצב הישראלי. על כך הוענק לו בשם הפלוגה כולה צל"ש אלוף פיקוד הדרום.

■ מכל הבא ליד ■

קוריס, מחזור אוגוסט '98, סיים בקיץ 2000 את קורס הקצינים, חזר לפלחה"ן גבעתי שבה גדל, וקיבל את הפיקוד על צוות סמלים שהורכב מבני מחוזיים "יריבים". לאחר שכיבה שריפה בין שני המחוזיים,

סרן (מיל') קוריס. "כשהגענו, זה היה סתם צומת"

בתקרה. הוא התקרב לפתח ואנחנו שוב פתחנו באש כדי להוריד ראשים. הוא כיוון את הרימונים לעבר המפעל. רק שרימון אחד הוא לא הצליח להשחיל והוא נפל חזרה לתוך המוצב. כולם הספיקו לברוח חוץ ממנו: הוא חטף את ההדף, עף שני מטרים ונדבק לקיר. אחרי שראינו שהוא בסדר ולא נפגע מהריססים של הרימון, פשוט נשפכנו שם מצחוק. "נושא כאוב אחרון הוא פרשת מוחמד א-דורה. לא היה לנו מושג מכל העניין ואנשים מנצרים לפתע סיפרו לנו שכל העיתונות העולמית מדברת על זה שילד פלסטיני נהרג בצומת נצרים. אנחנו אמרנו: 'ילד פלסטיני? צומת נצרים? מה? מה אתם רוצים מאיתנו? אנחנו עד הצהריים חוטפים אבנים ובקת"בים ומנסים למזער נזקים ולפגוע רק במי שחמוש - ואנחנו עוד יוצאים פה אשמים?' חטפנו קריזה. עצבן אותנו שככה רואים אותנו מבחוץ, כשאנחנו נלחמים פה על חינו. הבנו שהיינו מנותקים, שהיינו בעולם משלנו. השיא של זה היה באירוע שאני כועס עליו עד היום: כיום השישי לקרבות התקשרו אליי מתוכנית הרדיו של רוי ברקאי, ובמקום לשאול לשלומנו או למה שעובר עלינו, המשפט הראשון שהוא אמר לי היה: 'שלום, אני מדבר עם המוצב שהרג את מוחמד א-דורה? את זה אני לא אשכח ועל זה אני לא אסלח'."